

րեացի ամենայն ինչ, և մեկնեցան իւրաքանչիւր 'ի տեղի իւր:

Ապա Քաղաքավետն առաքեաց 'ի Բեթղեհէմ զՓանձապետ իւր զՄուսղաֆա. գնացին և 'ի Հայոց Գիտնէսիոս և Եւդոկիացի Կարապետ Վարդապետք, և 'ի Լատինաց մեծ Տեսուչն ևւ այլք: Եւ ժողովեալ յեկեղեցին եհարց Փանձապետն ցլատինս զպատճառ խռովութեան իւրեանց, և նոքա ցուցին զպատկերն 'ի վերայ գրան նոցին 'ի ներքուստ, և զճանապարհն 'ի միջոյ եկեղեցւոյն. Փանձապետն ցուցանէր չունել իրաւունս Լատինաց. զի Հայք որոշեալ էին զճանապարհ ժողովրդոց և եկեղեցականաց նոցին չանցանել 'ի վերայ սիւսոցացն Հայոց, ևւ պատուիրէր մնալ այնպէս մինչ ցգալուստ նոր Գատաւորի, այլ Լատինք պնդէին՝ հասարակութեամբ անցանել 'ի միջոյ նոցին, թէ եւ իցին 'ի Պատարազի, ևւ բռնադատէին բառնալ զսիւսոցն զի յատկացի ճանապարհն, և խնդրէին գիր 'ի Քաղաքավետէն որ ինքն արգելեալ իցէ զԼատինս 'ի տեղւոջէ յայնմանէ. զի պարտաւոր ցուցնեն զնս իւր խափանիչ օրինաց նոցին, այլ Փանձապետն ոչ ընկալաւ զբանս նոցա. զի ոչ էր եկեալ սահմանել և զրել ինչ, այլ տեսանել ևւ պատուիրել զաղարիւ 'ի հակառակութենէ:

Յետ այնորիկ իջին յԱյրն, և Լատինք խօսէին զմեծութենէ ևւ զցածութենէ կանթեղացն ևւ զսիւսոցէն Հայոց, և Լուսարարն Յունաց ասէ՝ թէ եկեղեցին Հայոց ունի սովորութիւն սիւսել 'ի ժամ պատարազի ևւ ասպա բառնալ, նոյնպէս և Փանձապետն ասէր՝ չունել իրաւունս խօսելոյ 'ի վերայ պաշտամանց իւրաքանչիւր ազգի: Սակայն Լատինք լռեցին 'ի վերայ այսոցիկ իրաց և չունէին ինչ ասել, և վասն ճանապարհին ոչ երբէք յանձն առին լռել, և ոչ անսային բանից Փանձապետին, ևւ հնազանդիւ կարգադրութեան Հայոց, այլ անարգել անցանել անտի ժողովրդոց իւրեանց. զայս ասացեալ մտին 'ի վասն իւրեանց: Իսկ Փանձապետն ելեալ արտաքս ժողովեաց զգլխաւորս զԻւղին և ընթերցաւ առաջի նոցա զհրաման Քաղաքավետին, և նոցա հնազանդեալ խոստացան չանցանել 'ի վերայ սիւսոցացն Հայոց թէ և Լատինք բռնի ձգեսցեն զինքեանս: Եւ ասպա կոչեցին Լատինք առանձին զՓանձապետն և տարեալ յեկեղե-